

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obo/8/2017
Identifikačné číslo spisu: 1013895295
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1013895295.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceľovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu: ZH Kredit, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 36 049 581, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava proti žalovanému: Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava, IČO: 35 937 874 zastúpenému Mgr. Tomášom Kurincom, advokátom, so sídlom Štúrova 13, Bratislava o náhradu ujmy vo výške 175,71 eur vzniknutej nariadením predbežného opatrenia, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 4Cb/2/2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cb/2/2014 - 217 z 05. novembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cb/2/2014- 217 z 05. novembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. V predmetnej právnej veci Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) vo svojom rozsudku č. k. 4Cb/2/2014-217 z 05. novembra 2015 zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 175,71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,5 % ročne, zo sumy vo výške 175,71 eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby o náhradu ujmy, vzniknutej nariadením predbežného opatrenia žalovanému do zaplatenia. Zároveň zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v sume 222,47 eur.

2. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu ujmy vo výške 175,71 eur vzniknutej nariadením predbežného opatrenia Krajským súdom v Bratislave č. k. 6Cbi/11/05-71 zo dňa 10.05.2006, potvrdeným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 2Obo/193/2006 zo dňa 21.08.2006, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.09.2006. Predmetným uznesením súd zakázal žalobcovi ako žalovanému v 2. rade, nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38.812.129,03 eur (1.169.254.201,-Sk). Nariadením predbežného opatrenia vznikla žalobcovi ujma, ktorej náhradu si na základe podaného žalobného návrhu uplatňuje. Žalobca nadobudol pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej medzi poisťovňou PERSPEKTÍVA, družstevná zdravotná poisťovňa v konkurze, IČO: 31 629 962 ako postupcom na strane jednej a žalobcom ako

postupníkom na strane druhej dňa 07.07.2005, predmetom ktorej bol súbor pohľadávok voči platiteľom poistného na dlžnom poistnom na zdravotné poistenie a poplatkov z omeškania, v objeme 38,812.129,09 eur. V rámci speňažovania konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP boli dňa 07.07.2005 uzavreté dve ďalšie zmluvy o postúpení pohľadávok medzi PERSPEKTÍVA DZP ako postupcom na strane jednej a žalobcom ako postupníkom na strane druhej, pričom predmetom druhej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 bol súbor pohľadávok voči zdravotníckym zariadeniam a predmetom tretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 bola pohľadávka spoločnosti PERSPEKTÍVA DZP voči žalovanému. Rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR č. 3215/1999, vydaným dňa 01.07.1999 bolo zrušené povolenie na zriadenie zdravotnej poisťovne PERSPEKTÍVA DZP.

3. Uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 7K/70/2001 zo dňa 20.04.2001, konkurzný súd na návrh likvidátora vyhlásil konkurz na majetok PERSPEKTÍVA DZP a vyhlásením konkurzu došlo k prerušeniu likvidácie na základe ust. § 13a, prvá veta zák. č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní. Správca konkurznej podstaty (ďalej aj „SKP“) PERSPEKTÍVA DZP zaradil súbor pohľadávok na zaplatenie dlžných poistných, prirážkach k poistnému, poplatkov z omeškania a poplatkov za nesplnenie oznamovacej povinnosti do konkurznej podstaty úpadcu PERSPEKTÍVA DZP. Postúpeniu pohľadávok na žalobcu predchádzalo vydanie opatrenia konkurzného súdu- Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.06.2005, sp. zn. 7K/70/01, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.06.2005 a ktorým konkurzný súd odsúhlasil uvedený odpredaj pohľadávok. Uznesenie o zrušení konkurzu bolo napadnuté odvolaním žalovaného, avšak najvyšší súd ako súd odvolací, svojim uznesením sp. zn. 6Obo/20/07 zo dňa 22.02.2007 napadnuté uznesenie o zrušení konkurzu potvrdil ako vecne správne. Návrhom na vydanie predbežného opatrenia a návrhu na určenie neplatnosti zmluvy zo dňa 15.11.2005, s doplnením žaloby zo dňa 09.12.2005 sa žalovaný domáhal, aby súd nariadil J. B. Q. ako žalovanému v 1. rade a žalobcovi ako žalovanému v 2. rade, zákaz nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38.812.129,09 eur (1.169.254.201,-Sk), ktoré vznikli PERSPEKTÍVE DZP pred jej zrušením, nakoľko tieto netvoria konkurznú podstatu. Žalovaný sa spolu s návrhom na vydanie predbežného opatrenia domáhal na Krajskom súde v Bratislave tiež určenia neplatnosti zmluvy o postúpení voči platiteľom poistného v celkovej výške 38.812.129,09 eur. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Cbi/111/05 zo dňa 19.12.2005, súd zakázal žalobcovi ako žalovanému v 2. rade doručením tohto uznesenia nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38.812.129,09 eur, ktoré vznikli úpadcovi. Po vykonanom dokazovaní súd vydal rozsudok, ktorým určil, že zmluva o postúpení pohľadávok na sumu 38.812.129,09 eur (1.169.254.201,-Sk) je neplatná.

4. Vo veci samej, t. j. o žalobe na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení, bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom najvyššieho súdu sp, zn. 4Obo/52/2000 zo dňa 21.07.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.08.2011 a ktorým najvyšší súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Cbi/111/2005 zo dňa 12.2.2009 tak, že žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok zamietol. Vzhľadom na tento skutkový stav mal žalobca zákaz nakladania s pohľadávkami takmer 6 rokov, t. j. odo dňa doručenia uznesenia Krajského súdu v Bratislave dňa 11.01.2006 do právoplatnosti rozsudku vo veci samej, t. j. do dňa 09.08.2011.

5. Podľa názoru žalobcu boli v predmetnej veci splnené predpoklady na náhradu ujmy podľa § 77 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Predbežné opatrenie zanikne, ak sa žalobe vo veci samej nevyhovelo a predbežné opatrenie preukázateľne zaniklo dňom právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Žalobca teda nemohol nakladať s pohľadávkami, ktoré nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky takmer 6 rokov. Žalobca si uplatňuje ujmu vo výške 175,71 eur, ktorá pozostáva z poistného vo výške 15,-eur, poplatku z omeškania vo výške 160,71 eur, ktorá žalobcovi vznikla tým, že počas právoplatne nariadeného predbežného opatrenia, ktorým bol žalobcovi uložený zákaz nakladať s pohľadávkami, medzi ktoré patrila aj pohľadávka voči dlžníkovi - J. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX P., došlo k premlčaniu pohľadávky a toto premlčanie bolo právnym zástupcom dlžníka namietnuté. Podľa názoru žalobcu, predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené, predstavuje ujmu do práv žalobcu, nakoľko v dôsledku právoplatne nariadeného predbežného opatrenia nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt, pričom na žalobcu boli pohľadávky postúpené v riadnom procese a v dôsledku nariadeného predbežného opatrenia stratil žalobca očakávaný prínos v

súvislosti s nadobudnutím majetku.

6. Žalovaný uviedol, že nedošlo k naplneniu predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, nakoľko žalobca nepreukázal vznik ujmy a už vôbec nie príčinnú súvislosť medzi vznikom ujmy a existenciou predbežného opatrenia. Žalobca by nemal možnosť svoju pohľadávku vymáhať ani keby predbežné opatrenie neexistovalo. Ani on a ani správca konkurznej podstaty nemohli vydávať platobné výmery; všeobecné súdy neboli oprávnené rozhodovať o nárokoch v oblasti verejného zdravotného poistenia a návrh na vydanie platobného výmeru mohla pre Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podať len zdravotná poisťovňa. Absentuje teda príčinná súvislosť medzi ujmou a procesnými účinkami predbežného opatrenia pri dobrovoľnom, alebo nútenom výkone jeho obsahu.

7. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že navrhovateľ predbežného opatrenia - teda žalovaný, zodpovedá za výsledok, pričom O. s. p. neuvádza žiadne dôvody na zbavenie sa tejto zodpovednosti. Žalobcovi bolo na návrh žalovaného právoplatne nariadené predbežné opatrenie, ktorým mu bol uložený zákaz nakladať s pohľadávkami na dlžnom poistnom, prirážke k poistnému, poplatku z omeškania a poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti v sume 38.812.129,09 eur. Tento zákaz skončil až právoplatnosťou rozsudku vo veci samej č. k. 4Obo/52/2009 zo dňa 09.08.2011, ktorý určil, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a mení sa tak, že sa žaloba o určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zamietá. Žalobca tak nemohol nakladať s pohľadávkami nadobudnutými na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. K premlčaniu dlžného poistného prišlo v roku 2008, teda počas nariadeného predbežného opatrenia. Súd je toho názoru, že ak by nebolo predbežné opatrenie nariadené, žalobca mohol pohľadávku uplatniť včas tak, aby nedošlo k premlčaniu nároku. Ak by nebolo nariadené predbežné opatrenie, pohľadávka voči dlžníkovi by bola vymožená, no v príčinnej súvislosti s nariadeným predbežným opatrením, ktorým mu bol uložený zákaz nakladania aj s pohľadávkou voči dlžníkovi J. Y., k vymoženiu nedošlo a v dôsledku vznesenej námietky premlčania nikdy nedôjde. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovaného, že priamou a bezprostrednou príčinou ujmy spôsobenej nariadeným predbežným opatrením v uvedenom prípade bola zákonom obmedzená možnosť vymáhania pohľadávky žalobcu voči dlžníkovi prostredníctvom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Poukázal na to, že predmetná pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi vznikla z práva verejného a jej pôvodným vlastníkom bola zdravotná poisťovňa, ktorá ju následne postúpila so všetkými právami s ňou spojenými na žalobcu. Postúpením pohľadávky sa jej obsah a jej verejnoprávny charakter nezmenil. Z uvedeného vyplýva, že samotné postúpenie pohľadávky nebolo spôsobilé založiť taký právny stav, ktorý by odňal žalobcovi reálnu možnosť aktívne procesne vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi, prostredníctvom zákonom určeného orgánu verejnej správy - Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Na žalobcu bolo prevedené právo nielen na prijímanie plnenia dlžníka z pohľadávky vyplývajúceho, ale zároveň aj všetky práva s ňou spojené. Charakter pohľadávky bol určený v čase vzniku a zmena v osobe veriteľa tento charakter v žiadnom smere nezmenila.

8. Vychádzajúc z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6Rks/1/2010 zo dňa 21.04.2010 o kompetenčnom konflikte, má Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou právomoc rozhodovať aj o nárokoch žalobcu. Nároky žalobcu vyplývajú z pohľadávok, ktoré boli na žalobcu postúpené právnym predchodcom - zdravotnou poisťovňou, ktorá bola nepochybne aktívne procesne legitimovaná na podanie návrhu na vydanie platobného výmeru na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Postúpením pohľadávok zdravotnej poisťovne na žalobcu vstúpil žalobca vo veci týchto pohľadávok do všetkých práv svojho právneho predchodcu, pod čo možno zahrnúť aj právo na uplatnenie nároku. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca má legitímáciu na začatie konania pred Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou vo veci postúpených pohľadávok. Platné postúpenie pohľadávok zdravotnou poisťovňou, ktorá bola oprávnená vystupovať v konaní pred Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na súkromnoprávny subjekt - žalobcu, nemalo žiaden vplyv na právomoc Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou meritórne posúdiť nárok, ktorý sa týka povinnosti uloženej osobitným zákonom v oblasti práva verejného. Rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorým by došlo k zastaveniu konania z dôvodu, že žalobca už nie je na rozdiel od pôvodnej zdravotnej poisťovne v konaní aktívne procesne legitimovaný na podanie návrhu, by nemalo žiadnu právnu oporu. Ak právny predchodca žalobcu bol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, nemohol žalobca o túto aktívnu legitímáciu prísť z dôvodu postúpenia pohľadávky. V opačnom prípade by podľa názoru súdu nastal stav úplnej nemožnosti procesného uplatnenia pohľadávok reálne existujúcich v hmotnom práve. V zmysle zásad continuity a

legality verejnej správy je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nielen oprávnený, ale zároveň aj povinný meritórne rozhodnúť o nárokoch žalobcu, a to bez ohľadu na to, či žalobca je alebo nie je zdravotnou poisťovňou. V opačnom prípade by došlo k celkom zjavnému odopretiu spravodlivosti. V prípade, ak by žalobca na rozdiel od svojho právneho predchodcu nebol oprávnený domáhať sa svojich práv a nárokov na zákonom určenom orgáne verejnej správy - Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a mohol by jedine pasívne prijímať dobrovoľné plnenie od dlžníkov, nevyhnutne by došlo k znehodnoteniu, teda aj k zmene obsahu pohľadávok výlučne z dôvodu ich postúpenia a navyše, aj k neodôvodnenému zvýhodňovaniu dlžníkov, keďže ich záväzky by sa nedali zo strany ich veriteľa aktívne procesné vymáhať.

9. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca preukázal dôvodnosť svojho nároku podľa § 77 ods. 3 O. s. p., a preto konajúci súd žalobnému návrhu vyhovel a priznal žalobcovi istinu vo výške 175,71 eur. Vzhľadom k nezaplateniu dlžnej sumy v lehote splatnosti, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,5% zo sumy 175,71 eur odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby o náhradu ujmy, vzniknutej nariadením predbežného opatrenia žalovanému do zaplatenia a náhradu trov konania.

10. Proti uvedenému rozsudku podal dňa 14.12.2015 odvolanie žalovaný, ktoré odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a strane sporu sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

11. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia podľa názoru žalovaného nesprávne definoval na strane 5 rozsudku príčinnú súvislosť, keď uviedol, že podmienkou vzniku nároku na náhradu ujmy je príčinná súvislosť medzi zánikom alebo zrušením predbežného opatrenia a vznikom ujmy. Je celkom zjavné, že zrušením ani zánikom predbežného opatrenia nemohla žalobcovi vzniknúť ujma. Tá by mu teoreticky mohla vzniknúť, práve naopak, len existenciou predbežného opatrenia. Ak teda súd nesprávne zadefinoval už samotné základné podmienky vzniku nároku na náhradu ujmy, nemohol ani kvalifikovane posúdiť existujúci skutkový stav a ani v súlade so zákonom rozhodnúť o vzniku ujmy. Podľa názoru žalovaného sa však súd nevysporiadal ani s otázkou vzniku ujmy, ani s otázkou existencie príčinnej súvislosti medzi vznikom ujmy a účinkami nariadeného predbežného opatrenia.

12. Vo vzťahu k existencii príčinnej súvislosti medzi účinkami nariadeného predbežného opatrenia a žalobcom tvrdenou ujmou, žalovaný v priebehu konania opakovane a podrobne poukazoval na skutočnosť, že vzhľadom na existujúce legislatívne obmedzenia nie je do dnešného dňa v právnej praxi zodpovedaná otázka, či a akým spôsobom vôbec môže žalobca vymáhať jednotlivé pohľadávky, ktoré na neho boli postúpené zo zrušenej zdravotnej poisťovne PERSPEKTÍVA DZP. Napriek nariadenému predbežnému opatreniu sa žalobca v obdobných veciach opakovane pokúšal dosiahnuť vydanie exekučného titulu v konaniach pred súdmi a Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Do dnešného dňa, teda viac ako 4 roky po zániku predbežného opatrenia, nedošlo k vydaniu exekučného titulu ani v jedinom prípade z celého množstva pohľadávok postúpených na žalobcu, pričom ani súdy a ani Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou neodmietli návrhy žalobcu z dôvodu nariadeného predbežného opatrenia, ale s poukazom na existujúcu legislatívu upravujúcu pohľadávky zdravotných poisťovní. Vo vzťahu k pohľadávke, z ktorej žalobca vyvodzuje svoje nároky v tomto konaní, žalobca návrh na vydanie exekučného titulu nikdy nepodal, a to ani na súd, ani na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

13. Napriek tomu, že súd dospel k záveru o existencii takejto povinnosti Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, nevysporiadal sa so skutočnosťou, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou až do súčasnosti reálne nikdy žiaden platobný výmer na návrh žalobcu nevydal (napriek opakovanej a intenzívnej snahe žalobcu ich vydanie dosiahnuť a to i cestou správneho súdnictva). Ak sa teda podľa žalovaného zameriame na posúdenie otázky, aká okolnosť bola priamou a bezprostrednou príčinou toho, že žalobca nemohol svoju pohľadávku vymáhať, nie je možné dospieť k záveru, že by ňou bolo nariadené predbežné opatrenie. Ak by totiž k nariadeniu predbežného opatrenia nikdy nedošlo, pozícia žalobcu by sa preukázateľne nezlepšila. Vzhľadom na skutočnosť, že by nemohol dosiahnuť vydanie exekučného titulu (z dôvodu, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou do dnešného dňa nepovažuje žalobcu za aktívne legitimovaného v konaniach o vydanie platobného výmeru), nemohol

by ani pristúpiť k vymáhaniu pohľadávok (mohol len prijímať dobrovoľné plnenia, pričom toto právo má naďalej, nakoľko ním uvádzaná pohľadávka existuje naďalej vo forme naturálnej obligácie). Priamou a bezprostrednou príčinou vzniku potenciálnej ujmy na strane žalobcu teda mohli byť len existujúce legislatívne obmedzenia, prípadne konanie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

14. Žalobca v konaní nepreukázal existenciu pohľadávky a súd túto otázku ani žiadnym spôsobom neriešil. Žalobca v doterajšom konaní predložil len údaje z informačného systému PERSPEKTÍVY DZP vo forme tabuľky so stručným uvedením identifikačných údajov dlžníka a výšky dlžného poistného. Uvedené však žiadnym spôsobom nepreukazuje skutočnú existenciu pohľadávky. Skutočnosť, že bolo v informačnom systéme PERSPEKTÍVY DZP evidované neplatenie poistného v určitom období neznamena, že poistenec v danom období dlhoval poistné, teda, že vôbec nejaká pohľadávka, ktorú by bolo možné uplatniť platobným výmerom, existovala. Plnenie oznamovacích povinností poistencami bolo v predmetnom období problematické a tak sa často stávalo, že poisťovňa síce evidovala obdobie, počas ktorého poistenec poistné neplatil, ale po splnení oznamovacích povinností (napr. PN, vznik nároku na dôchodok, zaradenie do evidencie nezamestnaných, pobyt v zahraničí a pod.) poisťovňa zistila, že žiadny nedoplatok neexistuje, nakoľko v danom období neexistovala právna povinnosť poistenca poistné platiť. Reálne sa teda mohlo stať, že žalobcovi bolo postúpené právo k neexistujúcej pohľadávke. Sporná je podľa mienky žalovaného aj výška pohľadávky, nakoľko žalobca v žalobe neuvádza, za aké obdobie je počítaný poplatok z omeškania. Na základe všetkého doteraz uvedeného má žalovaný za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktoré mu vzniklo v súvislosti s jeho jednotlivými tvrdeniami. Na druhej strane sa súd s argumentáciou žalovaného o spornosti pohľadávky a nemožnosti jej vymáhaniu z dôvodu legislatívnych obmedzení žiadnym spôsobom nevysporiadal. Názor súdu, že nedošlo k rozmnoženiu majetku žalobcu, ku ktorému by inak došlo a ktorý žalobca očakával, nemá logický základ.

15. Postupom súdu, ktorý sa v rámci svojho rozhodnutia nevysporiadal s podstatnými argumentmi, ktoré počas priebehu konania žalovaný použil a ktorými podľa jeho názoru preukázal nedôvodnosť žalobného návrhu, mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, pričom takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné.

16. Okrem už uvedeného, výrok napadnutého rozsudku je podľa žalovaného nevykonateľný, nakoľko v časti úrokov z omeškania súd rozhodol, že žalovaný je povinný platiť ich odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby o náhradu ujmy, vzniknutej nariadením predbežného opatrenia žalovanému. V samotnom rozsudku však nikde nie je uvedený deň, kedy bola žaloba žalovanému doručená. Na podklade takéhoto výroku nie je možné rozhodnutie súdu vykonať.

17. Na základe všetkého vyššie uvedeného žalovaný žiada, aby súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalobu zamietne, alebo predmetné rozhodnutie zruší a vráti krajskému súdu na ďalšie konanie vo veci.

18. K podanému odvolaniu sa žalobca nevyjadril.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou - stranou sporu (§ 359 C. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 356 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

20. Odvolanie žalovaného bolo podané 14.12.2015. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava

sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

21. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia ako aj čl. 2 ods. 1 a 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, odvolací súd posudzoval podané odvolanie, ako aj v ňom uvedené odvolacie dôvody, podľa zákona účinného v čase podania odvolania (ustanovenia § 201 a nasl. O. s. p.).

22. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na náhradu ujmy, vo výške 175, 71 eur, spôsobenú vydaným predbežným opatrením, ktoré zaniklo na základe nevyhovenia žalobe vo veci samej.

23. Podľa § 77 ods. 3 O. s. p., ak predbežné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu, než sa vo veci samej vyhovelo alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť ujmu tomu, komu predbežným opatrením vznikli. Rozhodne o tom na návrh súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie. Súd je povinný pri uplatnení takéhoto nároku skúmať splnenie zákonných predpokladov zodpovednosti za vzniknutú ujmu, a to predovšetkým:

- či došlo k zániku alebo zrušeniu predbežného opatrenia z iného dôvodu, než preto, že sa vo veci samej vyhovelo alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené ;

- došlo k vzniku ujmy a v akej výške;

- existuje príčinná súvislosť medzi predbežným opatrením, ktoré zaniklo z iného dôvodu ako z toho, že návrhu sa vo veci samej nevyhovelo a vzniknutou ujmu;

24. Z doteraz vykonaného dokazovania nie je medzi účastníkmi konania sporné, že žalobca nadobudol pohľadávky na základe platnej Zmluvy o postúpení pohľadávky, uzavretej medzi poisťovňou PERSPEKTÍVA, družstevná zdravotná poisťovňa v konkurze, ako postupcom na strane jednej a žalobcom ako postupníkom na strane druhej dňa 07.07.2005, predmetom ktorej bol súbor pohľadávok voči platiteľom poistného na dlžnom poistnom na zdravotné poistenie a poplatkov z omeškania, v objeme 38,812.129,09 eur. (vid'. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp, zn. 4Obo/52/2000 zo dňa 21.06.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.08.2011). Ďalej bolo preukázané, že v konaní vo veci samej bolo nariadené predbežné opatrenie, uznesením pod sp. zn. 6Cbi/111/05zo dňa 10.05.2006, potvrdené uznesením najvyššieho súdu pod sp. zn. 2Obo/93/2006 zo dňa 21.08.2006, ktorým bol žalobcovi uložený zákaz nakladať s predmetnými pohľadávkami a zákaz skončil až právoplatnosťou rozsudku vo veci samej (09.08.2011), t. j. predbežné opatrenie zaniklo z dôvodu, že súd návrhu vo veci samej nevyhovelo (§ 77 ods. 3 O. s. p.).

25. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 postupca v konkurze postúpil pohľadávky, ktoré podľa účtovnej evidencie registroval voči dlžníkom na neuhradenom poistnom a poplatku z omeškania. Postúpením uvedenej pohľadávky spolu s príslušenstvom vstupuje postupník do všetkých práv vyplývajúcich z postúpenej pohľadávky na neuhradenom poistnom a poplatku z omeškania z neodvedeného alebo oneskorene odvedeného poistného na zdravotné poistenie, na ktoré mala zdravotná poisťovňa nárok podľa predpisov účinných do 31.decembra 2004. Platnosťou a účinnosťou zák. č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, oprávnenie vydávať rozhodnutia - platobné výmery o pohľadávkach na poistnom vrátane poplatku z omeškania prešla na príslušný orgán štátnej správy, ktorým je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

26. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že charakter pohľadávky bol určený v čase jej vzniku a zmena v osobe veriteľa tento charakter v žiadnom smere nezmenila.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. 6Rks1/2010 zo dňa 21.04.2010 zastáva názor, že pokiaľ zákonodarca určil orgán (úrad), ktorý je v rámci vymedzenej pôsobnosti oprávnený rozhodovať o právach a povinnostiach vyplývajúcich podľa predpisov účinných do 31.decembra 2004 a súčasne ho poveril výkonom dohľadu nad verejným zdravotným poistením, potom tento orgán (úrad) je oprávnený a súčasne povinný konať o uplatnených nárokoch bez ohľadu na to, kto si tento nárok uplatnil. Preto v tomto konaní (kompetenčný konflikt) nepovažoval za relevantnú námietku Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, že úrad môže vydať platobný výmer len na návrh zdravotnej poisťovne a že návrh na jeho vydanie nemôže podať iný subjekt, v danom prípade postupník.

28. Žalobca má za to, že k premlčaniu uplatneného poistného a poplatku z omeškania došlo v roku 2008, teda počas nariadeného predbežného opatrenia, kedy si nemohol uplatniť pohľadávku voči dlžníkovi včas a úspešne realizovať jeho nadobudnuté práva k pohľadávkam, a preto žalovaný je povinný nahradiť mu vzniknutú ujmu podľa § 77 ods. 3 O. s. p. Súd prvej inštancie si osvojil toto tvrdenie žalobcu bez toho ,

aby vykonal riadne dokazovanie bez ktorého nie je možné vyhodnotiť konkrétne dôkazy jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, robiť skutkové závery a vo veci rozhodnúť. Týmto bolo porušené právo účastníka na spravodlivý proces.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky ohľadne splnenia predpokladov zodpovednosti za vzniknutú ujmu. Nereagoval relevantne na námietky žalovaného ohľadne spochybnenia existencie pohľadávky, spornosti jej výšky ako aj spochybnenia príčinnej súvislosti medzi vznikom ujmy a účinkami nariadeného predbežného opatrenia. Nezaoberal sa ani konaním resp. nekonaním žalobcu po postúpení pohľadávky, kedy sa stal jej vlastníkom (07.07.2005), a to napriek jednoznačnému konštatovaniu v rozsudku, že samotné postúpenie pohľadávky nebolo spôsobilé založiť taký právny stav, ktorý by odňal žalobcovi reálnu možnosť aktívne procesne vymáhať pohľadávku voči dlžníkovi, a to prostredníctvom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V tomto smere však nevykonal žiadne dokazovanie, t. j. či oprávnený sa domáhal svojich práv a nárokov na zákonom určenom orgáne verejnej správy a s akými výsledkami. V spise sa nachádza len vyjadrenie právneho zástupcu dlžníka - J. Y. (č. l. 16) na predžalobnú výzvu, ktorá nie je obsahom spisu. Vo vyjadrení zo dňa 09.12.2011 sa uvádza, že výzva žalobcu neobsahovala zmluvu o postúpení vymáhanej pohľadávky, a preto sa pre uvedené nedostatky nevie dlžník relevantne vyjadriť k jej opodstatnenosti. Keďže výzva sa týka úhrady dlžného poistného za obdobie od 01.01.1998-09.12.1998 vznesol námietku premlčania. Taktiež je potrebné uviesť, že predmetná pohľadávka žalobcu voči dlžníkovi vznikla z práva verejného a jej pôvodným vlastníkom bola zdravotná poisťovňa, ktorá bola oprávnená uplatniť si na úrade nárok na dlžné poistné vrátane príslušenstva, ako aj vymáhať predmetné pohľadávky na základe právoplatného rozhodnutia úradu, t. j. všeobecné súdy neboli oprávnené rozhodovať o nárokoch verejného zdravotného poistenia (§ 7 O. s. p.).

30. Sporná je aj samostatná výška uplatneného nároku. Žalobca si uplatňuje ujmu vo výške 175,71 eur, ktorá pozostáva z poistného vo výške 15,- eur, poplatku z omeškania vo výške 160,71 eur, ale neuvádza, za aké obdobie je uplatnený poplatok z omeškania. K zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 07.07.2005 je pripojený zoznam pohľadávok, kde výška postúpenej pohľadávky dlžníka (Jána Pechotu) predstavuje sumu 1 192,00 Sk (č. l. 174) a oznámenie postupcu veriteľa zo dňa 25.07.2006 dlžníkovi o postúpení pohľadávky obsahuje postúpenú čiastku v celkovej výške 1 531, 00 Sk a z toho neuhradené poistné predstavuje sumu vo výške 452,-Sk a poplatok z omeškania sumu vo výške 1 079,-Sk (č. l. 175).

31. Pre preskúmateľnosť rozhodnutia nestačí uviesť vyjadrenia účastníkov konania a skutočnosti, ktoré sú medzi účastníkmi nesporné, ale je dôležité, aby súd vo svojom rozhodnutí uviedol, ktoré dôkazy považoval za relevantné, ako tieto dôkazy vyhodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Tieto úvahy súdu musia byť uvedené v odôvodnení súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. Pokiaľ svoje závery súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svojou úvahou a právnym posúdením, s oporou v platnom práve, je potrebné konštatovať, že rozhodnutie je nepreskúmateľné.

32. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. v celom rozsahu zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 C. s. p. mu vec vrátil na ďalšie konanie. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležité odôvodniť.

33. Keďže konanie bolo začaté ešte podľa Občianskeho súdneho poriadku, súd prvej inštancie je povinný dodržať zákonnú podmienku formulovanú v § 470 ods. 2 druhá veta C. s. p.

34. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

35. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je prípustné dovolanie (§ 419 C. s. p. a nasl.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať

pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je: a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).